

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยากรเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

เนื้อหาประกอบด้วย

๑. ที่มาและความสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒
๓. การวิเคราะห์ความถูกต้อง สมบูรณ์ ของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เพื่อนำมาปรับปรุงเป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๔. การปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) กรณีแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปีไม่ถูกต้อง สมบูรณ์

๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลรอบด้าน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

๔.๒ การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ด้วยกระบวนการ SWOT Analysis

๔.๓ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด รายละเอียดตัวชี้วัด

๕. การจัดทำองค์ประกอบของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๖. การจัดทำรูปเล่มแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) โดยมีเค้าโครงถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒
๗. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓
๘. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓
กรณีใช้จ่ายเงินรายได้สะสมของสถานศึกษา
๙. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓

๑. ที่มาและความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

คือแผน ที่แสดงถึงทิศทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และมีทิศทางสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมายถึง กรอบวิธีการดำเนินงานที่แสดงถึง เป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงาน ตลอดจนวิธีการ หรือข้อกำหนดที่องค์กรควรปฏิบัติเพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ภายใต้ข้อจำกัดของ สภาพแวดล้อมภายนอกและขีดความสามารถของ องค์กร (สภาพแวดล้อมภายใน)

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เป็นกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กร โดยกำหนดสภาพการณ์ในอนาคตที่ต้องการบรรลุ และกำหนดแนวทางในการบรรลุสภาพการณ์ที่กำหนดบนพื้นฐานข้อมูลที่รอบด้านอย่างเป็นระบบ

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

- การวางแผนพัฒนาการศึกษา
จะต้องตอบคำถามหลัก 3 ประการ คือ
 1. องค์กรกำลังจะก้าวไปทางไหน
 2. สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร
 3. องค์กรจะไปถึงจุดหมายได้อย่างไร

การจำแนกแผนพัฒนาการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกได้ ๒ ระดับ
ดังนี้

๑) แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนัก/ กอง/
ส่วนการศึกษาฯ เป็นผู้จัดทำ) ได้แก่

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

๒) แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (สถานศึกษา ได้แก่ ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก/ โรงเรียน / วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นผู้จัดทำ) ประกอบด้วย

- แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖ – ๒๕๖๕) ของสถานศึกษา
- แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
- แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๒. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

ตาม นส.มท. ด่วนที่สุด ที่ มท 0816.2/ว 5232 ลว.2 กันยายน 2562

แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(อนุมัติ / ประกาศใช้ ภายใน 15 มิถุนายน
2562)

สถานศึกษา
(โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก)

สถานศึกษานำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.
๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มาปรับปรุงเป็นร่างแผนพัฒนา
การศึกษา (โครงการ/กิจกรรมที่ใช้เงินและไม่ใช้
เงิน+ โครงการที่ อปท. ทำให้)

๑.ขอความเห็นชอบจาก
คกก.สถานศึกษา/
คกก.บห.ศพด.
๒.หน.สถานศึกษา
ประกาศใช้

ร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
(คัดเลือกโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนา
การศึกษาของสถานศึกษา ที่ใช้เงินจากรายได้
สถานศึกษา + เงินรายได้สะสม (ถ้ามี)
เท่านั้น)

ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม - 30 กันยายนของปี
ถัดไป

๑.ขอความเห็นชอบจาก
คกก.สถานศึกษา/
คกก.บห.ศพด.
๒.หน.สถานศึกษา
ประกาศใช้

ร่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา
(คัดเลือกโครงการ/กิจกรรมจาก
แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ใช้
เงินและไม่ใช้เงิน+โครงการที่ อปท. ทำให้)
ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม - ๑๕
พฤษภาคมของปีถัดไป

สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนพัฒนา
การศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)
มาปรับปรุงเป็นแผนพัฒนาการศึกษา

บูรณาการแผนฯ ของสถานศึกษา และ
ร่างแผนฯ ในส่วนของเนื้องานกองการศึกษา
เป็น แผนพัฒนาการศึกษา ของ อปท.

ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ประกาศใช้แผนพัฒนา
การศึกษา***

หน่วยงานจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติ / ประกาศใช้

ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติของ อปท.
(สภาให้ความเห็นชอบ)

แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกได้ ๒ ระดับ ดังนี้

๑. แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาเป็นผู้จัดทำ) ประกอบด้วย แผนพัฒนาการศึกษา (หวังระยะของแผนพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามหวังระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น)

การทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีขั้นตอนดังนี้

๑) ให้สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มาปรับปรุงเป็นแผนพัฒนาการศึกษา โดยกำหนดหวังเวลาให้สอดคล้องกับหวังเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นการปรับปรุงแผนที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ยังไม่มีแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตามขั้นตอนที่กำหนด โดยกำหนดห้วงเวลาให้สอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ หากเป็นการทำแผนฯ ใหม่ หรือเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงรายละเอียดไปจากแผนฯ เดิม ควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ประกาศใช้

๓) ให้สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งแผนพัฒนาการศึกษา ให้หน่วยงานจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

๒. แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (สถานศึกษา (โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) เป็นผู้จัดทำ) ประกอบด้วย แผนพัฒนาการศึกษา (ห้วงระยะของแผนพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น) และแผนปฏิบัติการประจำปี

*******ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๔ แผนปฏิบัติการประจำปี หมายความว่า แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ใช้ปฏิบัติการประจำปีงบประมาณนั้น ๆ แต่ด้วยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. 0893.3/ว 1316 ลว. 4 มีนาคม 2559 **ยังมิได้ถูกยกเลิก** สถานศึกษาจึงยังต้องทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา และเป็นแผนฯ ซึ่งใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา เพราะเป็นแผนฯ ที่กำหนดให้ระบุความสอดคล้องของโครงการในแผนฯ กับมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้

การทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีขั้นตอนดังนี้

๑) ให้สถานศึกษานำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มาปรับปรุงเป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษา โดยกำหนดห้วงเวลาให้สอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

๒) ให้สถานศึกษากำหนดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ด้วย

- ๓) สถานศึกษาเสนอร่างแผนพัฒนาการศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๔) หัวหน้าสถานศึกษาประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ๕) สถานศึกษาประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน
- ๖) สถานศึกษาจัดส่งแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประกาศใช้แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ)

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถ**จัดทำ เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง** แผนพัฒนาการศึกษาได้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/คณะกรรมการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กและหัวหน้าสถานศึกษาประกาศใช้

เมื่อสถานศึกษาประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาที่**จัดทำ เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง**แล้ว ให้สถานศึกษาจัดส่งแผนดังกล่าวให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการ**จัดทำ เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง**

ทั้งนี้ ให้สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาย เก็บรวบรวมแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษาไว้สำหรับการตรวจสอบ และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลต่อไป

อนึ่ง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ใดที่ยังไม่มีแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ให้
ดำเนินการ**จัดทำ**แผนพัฒนาการศึกษาตามขั้นตอนที่กำหนด โดย
กำหนดห้วงเวลาให้สอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำ **เพิ่มเติม** หรือ**เปลี่ยนแปลง**แผนพัฒนาการศึกษา
ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและหัวหน้า
สถานศึกษาประกาศใช้

๓. การวิเคราะห์ความถูกต้อง สมบูรณ์
ของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เพื่อนำมา
ปรับปรุงเป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

ด้วย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ กำหนด “ให้สถานศึกษา นำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มาปรับปรุงเป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษา โดยกำหนดห้วงเวลาให้สอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด”

ดังนั้นในการ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) สถานศึกษาจึงต้องมีการวิเคราะห์ความถูกต้องสมบูรณ์ ของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ก่อนนำมาปรับปรุงเป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษา

ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอน คือ

๑. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเค้าโครง
แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

๒. การตรวจสอบความเชื่อมโยงกันของ วิสัยทัศน์ พันธ
กิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการที่อยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์

๑. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเค้าโครง

แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ที่ถูกต้อง
ต้องมีเค้าโครงตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ของ หนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๖๐๕๖ ลงวันที่
๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย

บทที่ ๑ บทนำ

กล่าวสรุปโดยย่อเกี่ยวกับที่มาของ “วิสัยทัศน์”

๑.๑ วิสัยทัศน์

๑.๒ พันธกิจ

๑.๓ เป้าประสงค์

ตารางแสดงตัวชี้วัด (Keys Performance Indicators : KPIs) ในแต่ละเป้าประสงค์

เป้าประสงค์ (Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	ค่าเป้าหมาย (Targets)				
			ปี ๖๑ - ๖๔	ปี ๖๑	ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔
๑. สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอ และมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	๑.๑ สถานศึกษาทุกแห่ง มีครูและบุคลากรโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕ ของอัตรา ตามแผนอัตรากำลัง	๑.๑ สถานศึกษาทุกแห่ง มีครูและบุคลากร โดยเฉลี่ยร้อยละ ๗๐ ของอัตรา ตามแผนอัตรากำลัง	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕
	๑.๒ สถานศึกษาทุกแห่ง มีครูและบุคลากรโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕ ที่มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	๑.๒ สถานศึกษาทุกแห่ง มีครูและบุคลากร โดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ที่มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕
๓. ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศตามศักยภาพ	๓.๑ สถานศึกษาทุกแห่ง มีผู้เรียนโดยเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ มีคุณภาพ มีความรู้ มีสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา	๓.๑ สถานศึกษาทุกแห่ง มีผู้เรียนโดยเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ มีคุณภาพ มีความรู้ มีสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐
	๓.๒ สถานศึกษาทุกแห่ง มีผู้เรียน โดยเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศตามศักยภาพ	๓.๒ สถานศึกษาทุกแห่ง มีผู้เรียน โดยเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศตามศักยภาพ	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐
เป้าประสงค์ ที่ได้จากการสะท้อนภาพความสำเร็จของแต่ละยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดที่กำหนดเพื่อใช้ในการสะท้อนถึงความสำเร็จของเป้าประสงค์ ซึ่งสังเกตได้/ วัดได้/ นับได้	ข้อมูลที่มี ณ ปัจจุบัน ของแต่ละตัวชี้วัด ** ทำแผนฯ ปีไหน ย้อนหลังไป ๑ ปี	เป้าหมายรวมตลอดห้วงเวลาของแผนฯ	เป้าหมายในปีนั้นๆ			

รายละเอียดตัวชี้วัด

1. ตัวชี้วัด :
2. ขอบเขตความหมาย : เป็นการอธิบาย บางคำ/ บางข้อความ ในตัวชี้วัด
ซึ่งต้องการอธิบายเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน
โดย 1 ตัวชี้วัด อาจมีการอธิบาย มากกว่า 1 คำ/
มากกว่า 1 ข้อความ
3. หน่วยวัด : หน่วยวัดของตัวชี้วัดนั้น
4. ค่าเป้าหมาย (ปี2561 - 2564) : เป้าหมายที่ต้องการ ตลอดห่วงปี
ของแผน
5. วิธีการคำนวณ : วิธีการคำนวณของตัวชี้วัดนั้น
6. ข้อมูลปัจจุบัน (ข้อมูลพื้นฐาน) : ข้อมูลของตัวชี้วัดนั้น ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
7. แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล : แหล่งที่มาของข้อมูล/ วิธีการเก็บ
รวบรวม หรือให้ได้มาซึ่งข้อมูล
8. ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน : ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และรายงานข้อมูลนั้น

บทที่ ๒ ผลการจัดการศึกษาในรอบแผนที่ผ่านมา

บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

บทที่ ๔ บัญชีโครงการ/ กิจกรรม

บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี
ไปสู่การปฏิบัติ

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ
- รายงานการประชุมของคณะกรรมการที่ให้ความเห็นชอบ
แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี
- ประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี

๒. การตรวจสอบความเชื่อมโยงกันของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการที่อยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์

นำแต่ละองค์ประกอบของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) มาเขียนเป็นแผนผังจากบนลงล่างเรียงลำดับดังนี้

๑. เปิดไปบทที่ ๑ ของแผนฯ เขียนวิสัยทัศน์ ของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ไว้บนสุด

๒. เขียนประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งสุดท้าย และถูกนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ซึ่งอาจจะมี ๓ หรือ ๔ ประเด็นการพัฒนา

๓. จากบทที่ ๑ เขียนพันธกิจของแผนแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) แบ่งหน้ากระดาษเป็นช่องๆ ๑ ช่อง เขียน ๑ พันธกิจ เขียนทุกพันธกิจ ห้ามตัดทิ้ง

๔. เปิดไปบทที่ ๓ ของแผนฯ เขียนยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ตามที่ปรากฏในบทที่ ๓ แบ่งหน้ากระดาษเป็นช่องๆ ๑ ช่อง เขียน ๑ ยุทธศาสตร์ เขียนทุกยุทธศาสตร์ ห้ามตัดทิ้ง

๕. จากบทที่ ๓ เขียนกลยุทธ์ของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ตามที่ปรากฏในบทที่ ๓ แบ่งหน้ากระดาษเป็นช่องๆ ๑ ช่อง เขียน ๑ กลยุทธ์เขียนทุกกลยุทธ์ ห้ามตัดทิ้ง

๖. เปิดไปบทที่ ๔ หัวข้อที่ ๔.๒ เขียนโครงการที่อยู่ภายใต้กลยุทธ์ของแต่ละกลยุทธ์ กลยุทธ์ใดกรกลยุทธ์นั้น แผนพัฒนาการศึกษาที่ถูกต้องทุกกลยุทธ์ต้องมีโครงการบรรจุภายใต้แต่ละกลยุทธ์

**** ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในบทที่ ๔ ต้องตรงกันกับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในบทที่ ๓**

จะเขียนได้แบบนี้

วิทยาลัยฯ :

ประเด็นการพัฒนา 1

ประเด็นการพัฒนา 2

ประเด็นการพัฒนา 3

ประเด็นการพัฒนา 4

* ประเด็นการพัฒนา หมายถึง ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งสุดท้าย และถูกนำมากำหนดเป็นวิทยาลัยฯ ซึ่งอาจจะมี 3 หรือ 4 ประเด็นการพัฒนา

พันธกิจ 1

พันธกิจ 2

พันธกิจที่ 3

พันธกิจที่ 4

พันธกิจที่ 5

ยุทธศาสตร์ 1

ยุทธศาสตร์ 2

ยุทธศาสตร์ 3

ยุทธศาสตร์ 4

ยุทธศาสตร์ 5

ยุทธศาสตร์ 6

กลยุทธ์ 1.1	กลยุทธ์ 1.2	กลยุทธ์ 2.1	กลยุทธ์ 2.2	กลยุทธ์ 3.1	กลยุทธ์ 4.1	กลยุทธ์ 4.2	กลยุทธ์ 5.1	กลยุทธ์ 5.2	กลยุทธ์ 6.1	กลยุทธ์ 6.2
1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ
2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ
3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ

***** การเขียนส่วนนี้ แผนฯ ของสถานศึกษาแต่ละแห่งจะเขียนได้ไม่เหมือนกัน ขึ้นกับองค์ประกอบในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง**

หากไม่มีการกำหนดว่าภายใต้กลยุทธ์ใดมีโครงการไหนบรรจุไว้บ้าง
นั่นหมายถึง แผนพัฒนาการศึกษาของท่าน มีกระบวนการจัดทำแผนฯ
ที่ไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการฯ

เป็นแผนพัฒนาการศึกษาฯ ที่ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
อย่างน้อย ๔ ครั้ง ก่อนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์
และโครงการภายใต้แต่ละกลยุทธ์

*** ส่วนใหญ่ที่ตรวจพบ คือ ๑ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยหลายกลยุทธ์
และหลายโครงการ แต่ไม่ได้ระบุว่าโครงการไหน อยู่ภายใต้กลยุทธ์ใด
แผนฯ ที่มีลักษณะเช่นนี้ คือแผนพัฒนาการศึกษา ที่มีกระบวนการจัดทำ
ที่ไม่ถูกต้อง

จะเขียนได้แบบนี้

วิสัยทัศน์ :

ประเด็นการพัฒนา 1

ประเด็นการพัฒนา 2

ประเด็นการพัฒนา 3

ประเด็นการพัฒนา 4

* ประเด็นการพัฒนา หมายถึง ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งสุดท้าย และถูกนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ซึ่งอาจจะมี 3 หรือ 4 ประเด็นการพัฒนา

พันธกิจ 1

พันธกิจ 2

พันธกิจที่ 3

พันธกิจที่ 4

พันธกิจที่ 5

ยุทธศาสตร์ 1

ยุทธศาสตร์ 2

ยุทธศาสตร์ 3

ยุทธศาสตร์ 4

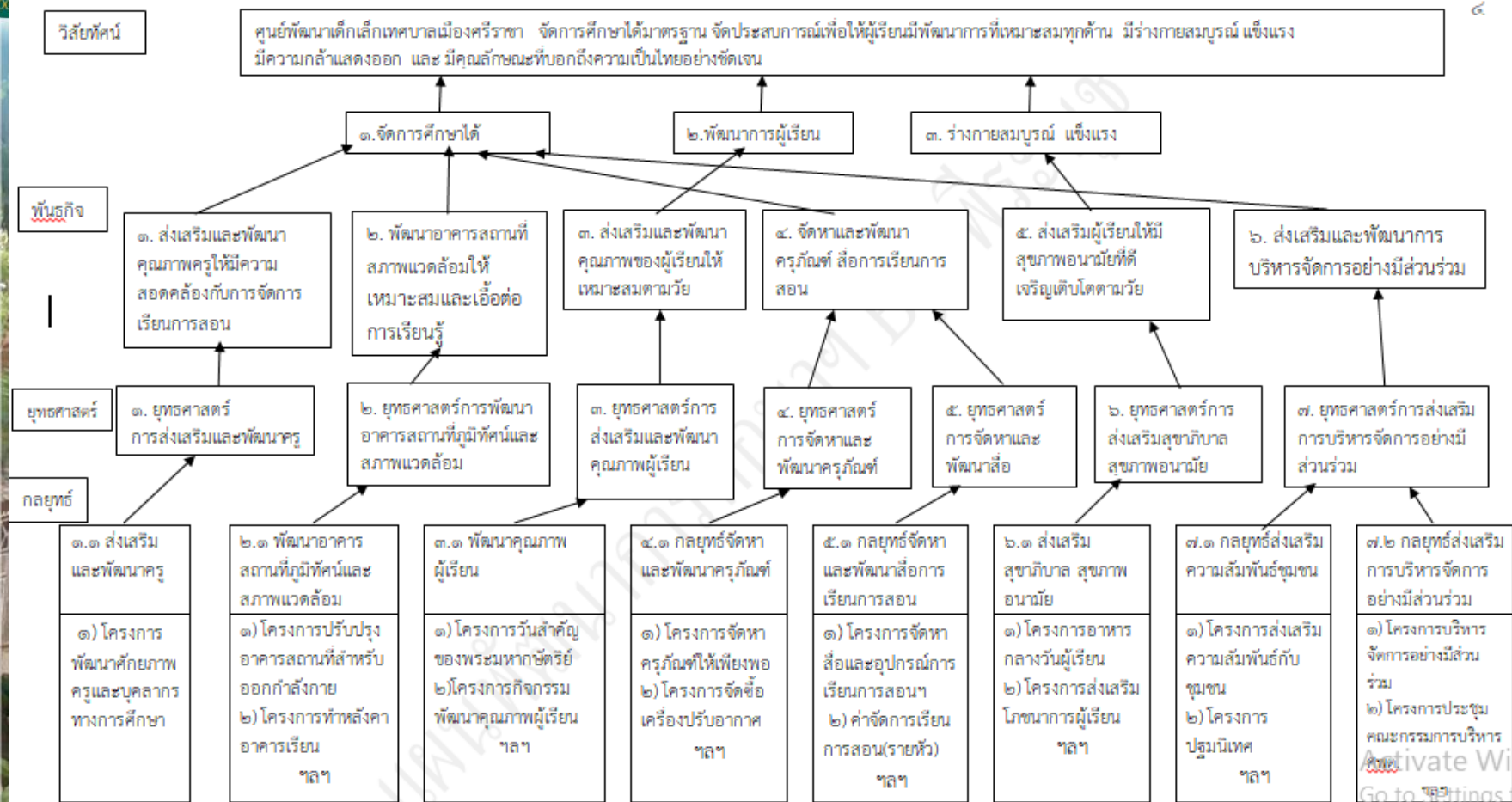
ยุทธศาสตร์ 5

ยุทธศาสตร์ 6

กลยุทธ์ 1.1	กลยุทธ์ 1.2	กลยุทธ์ 2.1	กลยุทธ์ 2.2	กลยุทธ์ 3.1	กลยุทธ์ 4.1	กลยุทธ์ 4.2	กลยุทธ์ 5.1	กลยุทธ์ 5.2	กลยุทธ์ 6.1	กลยุทธ์ 6.2
1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ	1. โครงการ
2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ	2. โครงการ
3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...	3. โครงการ ...
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ

เมื่อเขียนองค์ประกอบของแผนฯ ได้ตามรูปแล้ว ลากเส้นโยงความ
เชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบ

แผนพัฒนาการศึกษา ที่ถูกต้อง ต้องเขียนเป็นแผนผังได้ ดังรูป

*** การเขียนส่วนนี้ แผนฯ ของสถานศึกษาแต่ละแห่งจะเขียนได้ไม่เหมือนกัน ขึ้นกับองค์ประกอบในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

หากแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาท่าน ไม่สามารถเขียนแผนผังความเชื่อมโยงของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการซึ่งอยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์ ได้ดังรูป นั้นหมายถึง แผนพัฒนาการศึกษาของท่าน มีกระบวนการจัดทำแผนฯ ที่ไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการฯ

เป็นแผนพัฒนาการศึกษา ที่ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่างน้อย ๔ ครั้ง ก่อนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการภายใต้แต่ละกลยุทธ์

๔. การปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยากรเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

การปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)
เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ประกอบด้วย
๓ ขั้นตอน

๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนา
การศึกษาสี่ปี เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อกำหนดร่างวิสัยทัศน์
พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกล
ยุทธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้

๔.๓ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
(SWOT Analysis)

๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา สี่ปี เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

การเก็บข้อมูลในกระบวนการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ –
๒๕๖๕) ต้องเก็บข้อมูลให้รอบด้าน ประกอบด้วย

- ๑) ข้อมูลจากล่างขึ้นบน (Bottom - up)
- ๒) ข้อมูลจากบนลงล่าง (Top – down)

๑) ข้อมูลจากล่างขึ้นบน (Bottom - up)

๑.๑) ปัญหาที่สถานศึกษาต้องแก้ไข เช่น

- ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ที่สถานศึกษาจะต้องเร่งพัฒนาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ปัญหาเด็กอ่านหนังสือไม่ออก, ปัญหาเด็กอ่านหนังสือไม่ได้
- ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน
- ปัญหาพฤติกรรมครู
- ปัญหาการขาดครู
- ปัญหาคุณภาพของครู, ปัญหาการพัฒนาครู
- ปัญหาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก
- ปัญหาถนนภายในสถานศึกษาชำรุด, ปัญหาสนามกีฬาชำรุด
- ปัญหาสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนหรือครุภัณฑ์ทางการศึกษาชำรุด
- ปัญหาค่าน้ำประปา, ค่าไฟฟ้า, ค่าโทรศัพท์
- ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง
- ปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษา

เป็นต้น

๑.๒) ความต้องการของสถานศึกษา เช่น

- ครู
- สื่อ/ วัสดุ/ อุปกรณ์/ อุปกรณ์การเรียนการสอน
- สนามกีฬาต่างๆ (สนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล ฯลฯ)
- เครื่องคอมพิวเตอร์
- ห้องปฏิบัติการภาษา, ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์
- อาคารเรียน

เป็นต้น

๑.๓) ปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา ได้แก่

- ผู้เรียน
- พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ชุมชน

๒) ข้อมูลจากบนลงล่าง (Top – down) ได้แก่

- ๒.๑) รายวิชาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- ๒.๒) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- ๒.๓) กรอบการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
- ๒.๔) มาตรฐานการศึกษาชาติ
- ๒.๕) นโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด และนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศ
 - (๒) นโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอ
 - (๓) นโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น
 - (๔) นโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษา
- ๒.๖) ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา

๒.๑) รายวิชาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน/ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

****ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑**

- สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย ต้องใช้ หลักสูตร
ปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๐

- สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องใช้มาตรฐานการเรียนรู้และ
ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระ
ภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒.๒) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๖๓๐๙ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แจ้งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔ / ว ๘๐๖ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง นำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติใช้เป็นมาตรฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แทนมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ ๒๑๔๐๙
ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพ
การศึกษา ที่กฎหมายกำหนด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ ว ๓๖๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง การดำเนินการตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของ สถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยทุกแห่ง นำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติใช้เป็น มาตรฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ทั้งนี้ หากโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยแห่งใดมีความพร้อมและมีความประสงค์จะนำ มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติดังกล่าวไปใช้ ตั้งแต่ปี การศึกษา ๒๕๖๒ ก็สามารถดำเนินการได้

๒.๓) กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

IQA –Internal Quality Assurance หมายถึง ระบบการประกันคุณภาพภายใน

EQA –External Quality Assurance หมายถึง ระบบการประเมินคุณภาพ
การศึกษาภายนอก

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

กรอบแนวทางการประเมินฯ คุณภาพรอบสี่

ประเมินเพื่อพัฒนา

ส่วนที่ 1
ประเมินคุณภาพ
ตามมาตรฐานที่
สถานพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยกำหนด

ส่วนที่ 2
ประเมินความโดดเด่น

ประเมินเพื่อระบุจุดแข็งและจุดอ่อน

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ส่วนที่ 1

การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานที่ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกำหนด

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

EQA

กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกตาม
มาตรฐานที่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกำหนด

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

การประเมินคุณภาพภายนอก
ตามมาตรฐานที่สถานพัฒนา
เด็กปฐมวัยกำหนด

EQA

ความเหมาะสม
เป็นไปได้

คุณภาพของ
เด็ก

มาตรฐาน
การศึกษา
ระดับปฐมวัย

การจัด
ประสบการณ์
ที่เน้นเด็กเป็น
สำคัญ

กระบวนการ
บริหารและ
การจัดการ

IQA

ความเชื่อถือได้

ประสิทธิผล

แนวทางการพิจารณาและตัดสินระดับคุณภาพ

1

คุณภาพของเด็ก

- ความเหมาะสมเป็นไปได้
- ความเชื่อถือได้
- ประสิทธิภาพ

2

กระบวนการบริหารและการจัดการ

- ความเป็นระบบ
- ความเชื่อถือได้
- ประสิทธิภาพ

3

การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

- ความเหมาะสมเป็นไปได้
- ความเชื่อถือได้
- ประสิทธิภาพ

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ส่วนที่ 2

การประเมินความโดดเด่น

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตัวอย่างการประเมิน ความโดดเด่น

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ระดับคุณภาพการประเมินความโดดเด่น

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๒.๔) มาตรฐานการศึกษาชาติ

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้อง ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน โดยเป็น คุณลักษณะขั้นต่ำดังต่อไปนี้

๑. ผู้เรียนรู้

เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม

เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยี หรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง

เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทย และพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและ ประชาคมโลกอย่างสันติ

โดยผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ๓ ด้าน ที่เหมาะสมตามช่วงวัย ที่มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงและสะสม ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา แสดงไว้ใน แผนภาพที่ ๑ และขยายความในตารางที่ ๑

	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
ผู้เรียนรู้ (Learner Person) เพื่อสร้างงานและ คุณภาพชีวิตที่ดี		รักและรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างนิสัย และสุขภาพที่ดี	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะ และสร้างงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย	ชี้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ มีความรอบรู้ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสุขภาวะ คุณภาพชีวิตและอาชีพ	เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง และมีความเป็นผู้นำเพื่อสร้าง สัมมาอาชีพที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
ผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน	มีพัฒนาการ รอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้และ กำกับตัวเอง ในทำสิ่งต่างๆ ที่เหมาะสม ตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านต่างๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร รอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศและดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหา การคิดวิจารณ์ คัดสร้างสรรค์ นำความคิดสู่การสร้างผลงาน	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถเป็น ผู้ประกอบการได้	ร่วมแก้ไขปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่า แก่ตนเอง สังคมส่วนรวม และประเทศ
พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เพื่อสันติสุข		แยกแยะคิดถูก ปฏิบัติตน ตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่น และประเทศ	เชื่อมมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน	เชื่อมมั่นในความเท่าเทียม เป็นธรรม มีจิตอาสา กล้าหาญทางจริยธรรม และเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น ร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งที่ผิด ให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน จัดความขัดแย้งและสร้างสันติสุข ทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
ค่านิยมร่วม: ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค					
คุณธรรม : ลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ฯลฯ					

แผนภาพที่ ๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) ซึ่งมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันและมีระดับความลึกต่างกันสำหรับแต่ละระดับการศึกษา

Activate Windows

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ ๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีการสะสมและต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกระดับและประเภทการศึกษา

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
๑. ผู้เรียนรู้	มีพัฒนาการรอบด้านและ สมดุล สนใจเรียนรู้และกำกับ ตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐาน ทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผล มีนิสัย และสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ ในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมาย และทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการ ตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความรอบรู้และสมรรถนะที่จำเป็น ต่อการสร้างสุขภาวะ การศึกษาต่อ หรือการทำงานที่เหมาะสมกับ ช่วงวัย	สามารถขึ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง มี ทักษะการเรียนรู้ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวในโลกยุคดิจิทัลได้ มีทักษะชีวิต พื้นฐานอุปสรรคได้ มีความรู้ ความรอบรู้ ด้านต่าง ๆ และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาสุขภาวะ การศึกษา/การทำงาน/อาชีพ เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน	มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลง ปรับตัว ยืดหยุ่น สามารถเผชิญ การเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและโลกอนาคต ได้ ความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความรอบรู้ด้าน ต่างๆ มีปัญญารูคิด สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะต่างๆ ในการสร้างงาน/ สัมมาอาชีพ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรม		รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น มีความรู้ ทักษะและ สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และ ความรู้รอบรู้ด้านต่าง ๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะ การสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศ และทางดิจิทัลเพื่อ แก้ปัญหา มีการคิดอย่างมี วิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความคิดสู่การสร้าง ผลงานในลักษณะต่างๆ	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการ สะท้อนคิด การวิพากษ์เพื่อสร้าง นวัตกรรม และสามารถเป็น ผู้ประกอบการได้	สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคม การบูรณาการ ข้ามศาสตร์ การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อ เพิ่มโอกาส และมูลค่าแก่ตนเอง สังคม และ ประเทศ
๓. พลเมืองที่ เข้มแข็ง		สามารถแยกแยะผิดถูก ปฏิบัติ ตนตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็น สมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่นและประเทศ	ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง ความ ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็น ไทย และพลเมืองอาเซียน	มีความเชื่อมั่นในความเท่าเทียมเป็น ธรรมทางสังคม มีจิตอาสา มีความกล้า หาญทางจริยธรรม เป็นพลเมืองที่ กระตือรือร้นในการร่วมสร้างสังคมไทย และโลกที่ยั่งยืน มีความซื่อสัตย์ในการ ทำงานเพื่อส่วนรวม	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งที่ผิด ให้คุณค่า กับความรู้ความสามารถ เป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาตนเอง และสังคมที่ยั่งยืน ชังความขัดแย้ง และ สร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคม โลก
ค่านิยมร่วม : ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค					
คุณธรรม : ลักษณะนิสัยที่ดี และคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

หมายเหตุ: หน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่งอาจมีปรับเปลี่ยนผลลัพธ์ของการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาให้เหมาะสมตามช่วงวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน แต่ต้องต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน
และในทางปฏิบัติ หน่วยงานควรจัดทำตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยป้อน กระบวนการ วิธีการ หรือมาตรการที่เป็นรูปธรรมตามบริบทของระดับชั้น สถานศึกษา หรือข้อมูลสารสนเทศอื่น
ที่แสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๕) นโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด อำเภอ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด และนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑) นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศ

(๒) นโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอ

(๓) นโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น

(๔) นโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษา

(๕) นโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

๒.๖) ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา

(๑) นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศ

กล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้ เพื่อให้ทราบภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศ ว่าเป็นอย่างไร ซึ่งอาจกล่าวแยกเป็นรายประเด็นหรือจะกล่าวโดยรวมในลักษณะบูรณาการก็ได้

๑.๑) ทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยศึกษาจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อจะได้ทราบว่า การพัฒนาประเทศมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

๑.๒) ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาประเทศมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

๑.๓) นโยบายการพัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาล

สรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศดังกล่าว

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๕.๒/ ว ๓๖๘๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ สรุปประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ กับภารกิจการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อประสานการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- การเสริมสร้างคุณธรรมในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โรงเรียนคุณธรรม)
- การพัฒนาเด็กช่วงวัยเรียน/ วัยรุ่น ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การประเมินคุณภาพการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

- การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- การส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) นโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอ

กล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้ เพื่อให้ทราบภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอว่าเป็นอย่างไร ซึ่งอาจกล่าวแยกเป็นรายประเด็นหรือจะกล่าวโดยรวมในลักษณะบูรณาการก็ได้

(๒.๑) ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด

กล่าวถึงทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยศึกษาจากแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนากลุ่มจังหวัดมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

(๒.๒) ทิศทางการพัฒนาจังหวัด

กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาจังหวัด โดยศึกษาจากแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาจังหวัดมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหนและมุ่งไปสู่จุดไหน

(๒.๓) ทิศทางการพัฒนาอำเภอ

กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาอำเภอ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาอำเภอมีทิศทางอย่างไร

สรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้างถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดจังหวัดและอำเภอ ดังกล่าว

(๓) นโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น

กล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยศึกษาจากแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อจะได้ทราบว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมีนโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน ซึ่งอาจกล่าวแยกเป็นรายประเด็นหรือจะกล่าวโดยรวมในลักษณะบูรณาการก็ได้

สรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว

(๔) นโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษา

กล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

(๔.๑) นโยบายการพัฒนาการศึกษาของชาติ

กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยศึกษาจากแผนการศึกษาแห่งชาติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และนโยบายการศึกษาของรัฐบาล เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาการศึกษาของชาติมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

(๔.๒) นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมทั้งประเทศ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้นจากการระดมสมองผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งประเทศ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาการศึกษาของชาติมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

สรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาดังกล่าว

(๕) นโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น

- Thailand ๔.๐
- Education ๔.๐
- STEM
- การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Best Management for Local Development : SBMLD)
- โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น (Local Sufficiency School :LSS)

๒.๖) ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา

กล่าวถึงผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมาได้บรรลุ
วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์มาก น้อยเพียงใด และในแผนพัฒนาการศึกษา
ฉบับต่อไป ควรที่จะดำเนินการอย่างไร

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อกำหนดร่างวิสัยทัศน์

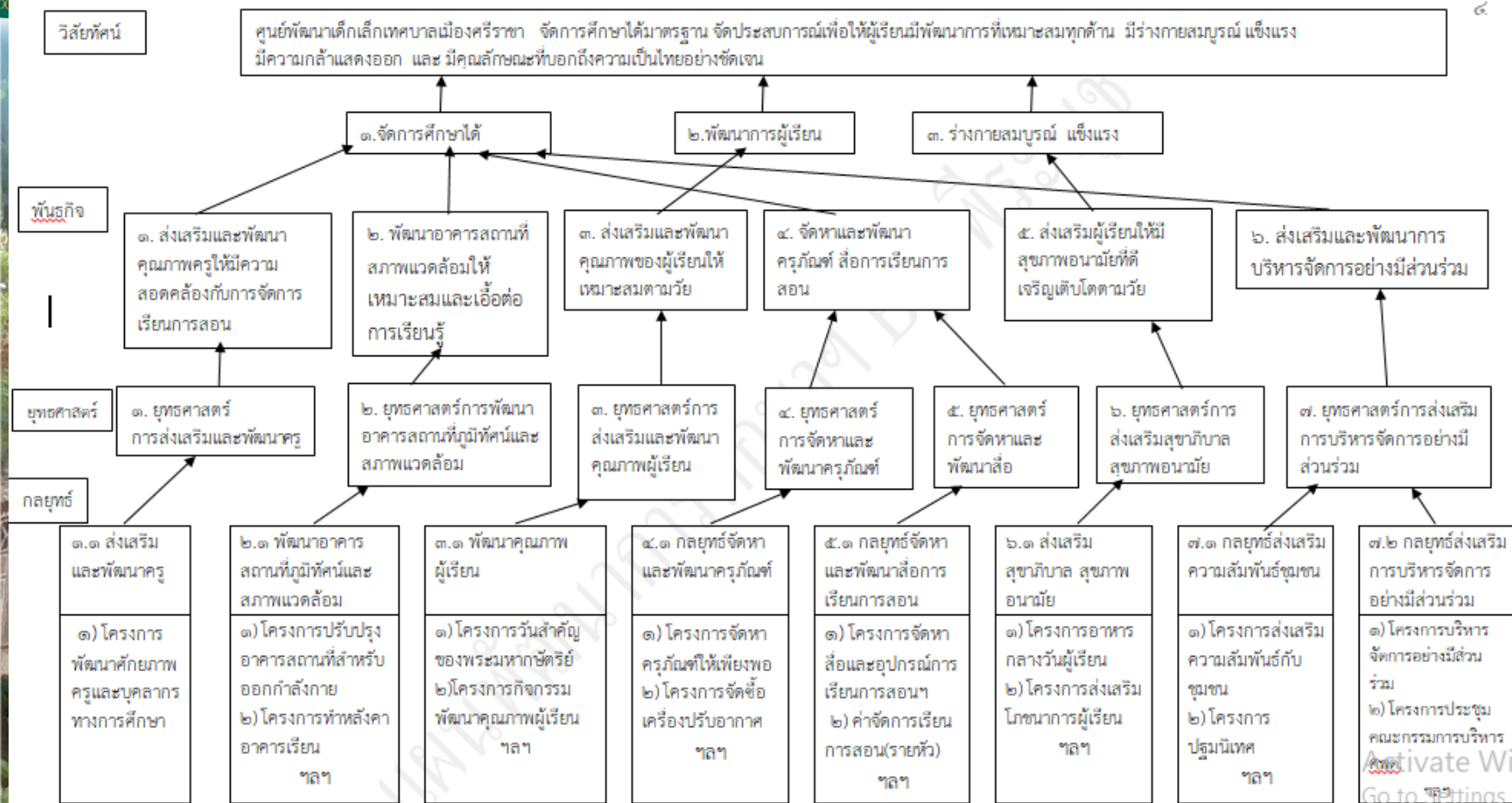
พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และ กลยุทธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบบัญชีโครงการ ตามแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปีฯ ว่า มีการบรรจุโครงการ ตรงตามงบประมาณ ที่ต้องจัดทำหรือไม่
วัตถุประสงค์โครงการ ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น หรือไม่

ขั้นตอนที่ ๒ ทบทวนองค์ประกอบของแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปีฯ ที่มีอยู่ แล้ว ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และโครงการที่สนองแต่ ละกลยุทธ์ ว่าแต่ละองค์ประกอบนั้นครอบคลุมกับภาระงานที่ สถานศึกษาต้องทำแล้วหรือไม่

ขั้นตอนที่ ๓ เขียนแผนผังความเชื่อมโยงของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการซึ่งอยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์

แผนพัฒนาการศึกษา ที่ถูกต้อง ต้องเขียนเป็นแผนผังได้ ดังรูป

*** การเขียนส่วนนี้ แผนฯ ของสถานศึกษาแต่ละแห่งจะเขียนได้ไม่เหมือนกัน ขึ้นกับองค์ประกอบในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

หากแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาท่าน ไม่สามารถเขียนแผนผังความเชื่อมโยงของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการซึ่งอยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์ ได้ดังรูป นั้นหมายถึง แผนพัฒนาการศึกษาของท่าน มีกระบวนการจัดทำแผนฯ ที่ไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการฯ

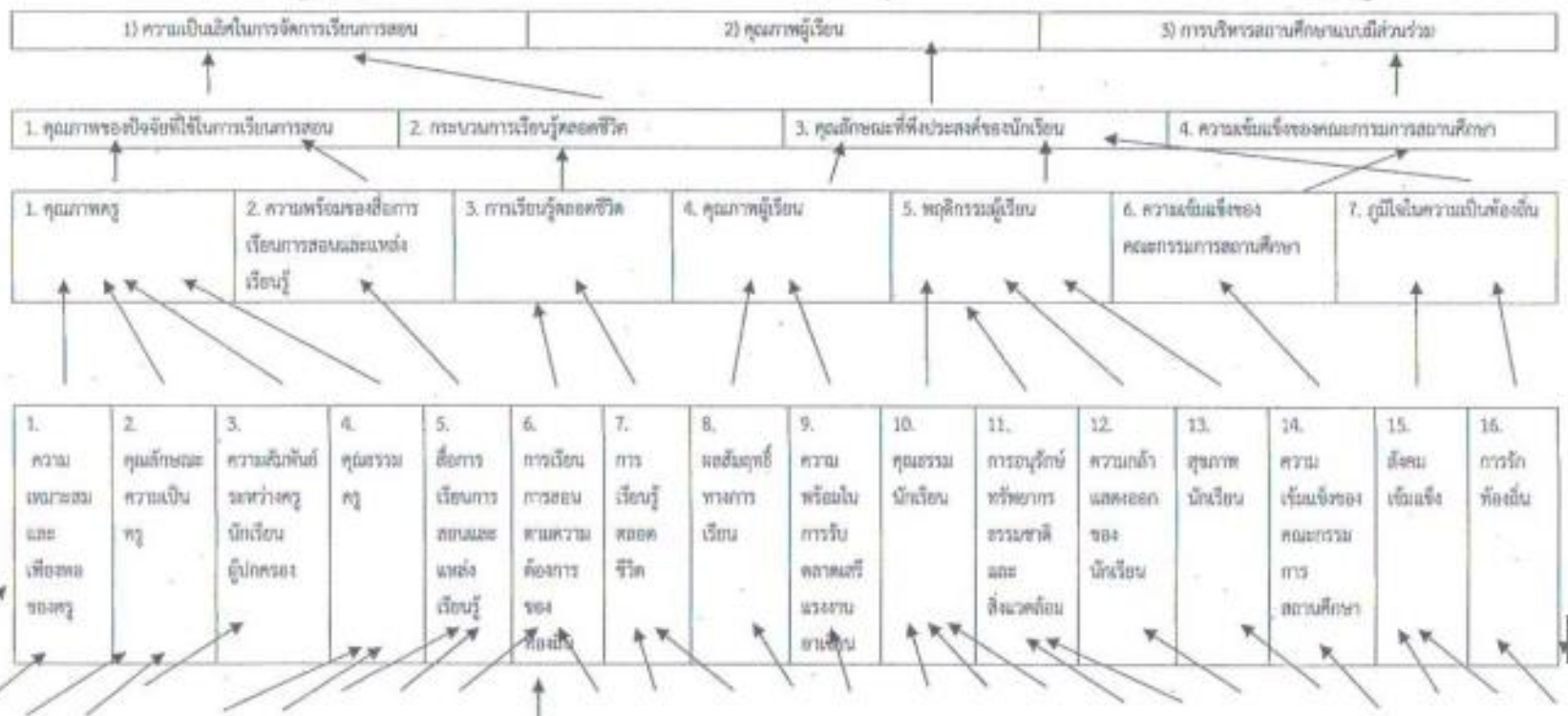
เป็นแผนพัฒนาการศึกษา ที่ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่างน้อย ๔ ครั้ง ก่อนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการภายใต้แต่ละกลยุทธ์

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ถูกต้อง ต้องเกิดจากการเก็บ
รวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการ
จัดหมวดหมู่ข้อมูล อย่างน้อย ๔ ครั้ง

แผนผังต่อไปนี้ คือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ๕ ครั้ง

" สถานศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ด้วยการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม "

1. การวางแผนและเพื่อของครู	2. คุณลักษณะความเป็นครู	3. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนผู้ปกครอง	4. คุณธรรมครู	5. สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	6. การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	7. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	8. พฤติกรรมผู้เรียน	9. พฤติกรรมผู้เรียน	10. ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. การเรียนรู้ตลอดชีวิต	12. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	13. ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา	14. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	15. การจัดการเรียนการสอน	16. การวัดและประเมินผล	17. การบริหารสถานศึกษา	18. การมีส่วนร่วมของชุมชน	19. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	20. การจัดการเรียนการสอน	21. การวัดและประเมินผล	22. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	23. การจัดการเรียนการสอน	24. การวัดและประเมินผล	25. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	26. การจัดการเรียนการสอน	27. การวัดและประเมินผล	28. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
1,2	11	3,4,7,12	10	5,6	8	9	13,14,19,29	15,21	16,17,18,1	24,3,14,2	18,2,18,1	22,18,2	23,27,18,3,10,1	25,26,36,37	28,33,34	29,30,31	32	35,40	39	42	41	43,44	40,2	40,1	40,1	40,1	40,1

แถวล่างสุดที่มี ๒๘ ช่อง คือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ครั้งที่ ๑ เป็นการจัดหมวดได้ทั้งหมด ๒๘ กลุ่ม โดยการนำเอาข้อมูลสำหรับใช้ในการจัดทำแผนฯ มาจัดหมวดหมู่หรือจัดกลุ่มตามลักษณะของข้อมูลหรือปัญหา/ ความต้องการ

- นำข้อมูลที่ได้จากการจัดหมวดหมู่หรือจัดกลุ่มมาพิจารณาว่าในแต่ละกลุ่มเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ตั้งชื่อกลุ่มขึ้นมาตามเรื่องนั้นๆ ซึ่งชื่อของกลุ่มจะมีลักษณะเป็นนามธรรมที่มีความหมายครอบคลุมข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มนั้นๆ ซึ่งเรียกว่า “ประเด็นการพัฒนา

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ครั้งที่ ๒ เกิดจากการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งที่ ๑ ที่มี ๒๘ กลุ่ม มาจัดหมวดหมู่ใหม่ ได้ ๑๖ กลุ่ม ๑๖ ประเด็นการพัฒนา

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ครั้งที่ ๓ เกิดจากการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งที่ ๒ ที่มี ๑๖ กลุ่ม มาจัดหมวดหมู่ใหม่ ได้ ๗ กลุ่ม ๗ ประเด็นการพัฒนา

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ครั้งที่ ๔ เกิดจากการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งที่ ๓ ที่มี ๗ กลุ่ม มาจัดหมวดหมู่ใหม่ ได้ ๔ กลุ่ม ๔ ประเด็นการพัฒนา

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ครั้งที่ ๕ เกิดจากการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งที่ ๔ ที่มี ๔ กลุ่ม มาจัดหมวดหมู่ใหม่ ได้ ๓ กลุ่ม ๓ ประเด็นการพัฒนา

นำเอา ๓ ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งสุดท้าย หรือครั้งที่ ๕ มากำหนดเป็น **วิสัยทัศน์**

นำเอา ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ ๔ มากำหนดเป็น **พันธกิจ**

นำเอา ๗ ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ ๓ มากำหนดเป็น **ยุทธศาสตร์**

นำเอา ๑๖ ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ ๒ มากำหนดเป็น **กลยุทธ์** ที่อยู่ภายใต้แต่ละยุทธศาสตร์ ตามที่จัดหมวดหมู่

นำเอา ๒๘ ประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ ๑ มากำหนดเป็น **โครงการ** ที่อยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์ ตามที่จัดหมวดหมู่ ข้อมูลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มทั้ง ๒๘ กลุ่ม นำมากำหนดเป็น**กิจกรรม**ในแต่ละโครงการ

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี

นามธรรม

วิสัยทัศน์ (Vision)

ต้องการเป็นอะไร

พันธกิจ (Mission)

ต้องการทำอะไร

เป้าประสงค์

ทำเพื่ออะไร

ยุทธศาสตร์

ทำอย่างไร

กลยุทธ์

ทำโดยวิธีการใด

เป้าหมาย

ทำแค่ไหน/เท่าใด/กับใคร/เมื่อใด

รูปธรรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
Department of Local Administration

หากแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาท่าน ไม่สามารถเขียนแผนผังความเชื่อมโยงของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการซึ่งอยู่ภายใต้แต่ละกลยุทธ์ ได้ดังรูป นั้นหมายถึง แผนพัฒนาการศึกษาของท่าน มีกระบวนการจัดทำแผนฯ ที่ไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการฯ

เป็นแผนพัฒนาการศึกษา ที่ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ อย่างน้อย ๔ ครั้ง ก่อนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการภายใต้แต่ละกลยุทธ์ หรืออาจมีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการภายใต้แต่ละกลยุทธ์ ไม่เชื่อมโยงกัน

การปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑- ๒๕๖๔) เป็นแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) >> อยากปรับตรงไหน group ขึ้นไปเท่านั้น

ดังนั้น เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน และได้ดำเนินการตรวจสอบ
บัญชีโครงการ ตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ตลอดจนทบทวน
องค์ประกอบของแผน แล้ว

- ถ้าจะปรับ โครงการภายใต้กลยุทธ์ ต้องวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
หรือจัดหมวดหมู่ข้อมูล ๑ ครั้ง เพื่อเพิ่มเติม/ เปลี่ยนแปลง โครงการ
ภายใต้แต่ละกลยุทธ์
- ถ้าจะปรับ กลยุทธ์ ต้องวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหรือจัดหมวดหมู่
ข้อมูล ๒ ครั้ง เพื่อเพิ่มเติม/ เปลี่ยนแปลง โครงการและกลยุทธ์
- ถ้าจะปรับ ยุทธศาสตร์ ต้องวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือจัด
หมวดหมู่ข้อมูล ๓ ครั้ง เพื่อเพิ่มเติม/ เปลี่ยนแปลง โครงการ กลยุทธ์และ
ยุทธศาสตร์

- ถ้าจะปรับ พันธกิจ ต้องวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือจัดหมวดหมู่ข้อมูล ๔ ครั้ง เพื่อเพิ่มเติม/ เปลี่ยนแปลง โครงการ กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์และพันธกิจ
- ถ้าจะปรับ วิสัยทัศน์ ต้องวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือจัดหมวดหมู่ข้อมูล ๕ ครั้ง เพื่อปรับ หรือเปลี่ยนวิสัยทัศน์

หากไม่สามารถปรับกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจหรือวิสัยทัศน์ได้
ให้นำโครงการที่ทำจริง และโครงการที่ต้องการจะเพิ่มเติมใหม่ มาจัด
หมวดหมู่ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ หรือวิสัยทัศน์ใหม่

๑. จัดหมวดหมู่ครั้งที่ ๑ เพื่อกำหนดโครงการภายใต้กลยุทธ์ ข้อมูลใดที่มีความเหมือนหรือคล้ายกัน จัดอยู่กลุ่มเดียวกันและกำหนดเป็นโครงการ

๑) โครงการที่ถูกกำหนดขึ้นมาใหม่ จะเป็นการเพิ่มเติมโครงการในแผนฯ

๒) บางกลุ่มข้อมูล อาจจะมีโครงการเดิมอยู่แล้ว ถ้าลักษณะแบบนี้ คือใส่ข้อมูลใหม่ เพิ่มไปในโครงการเดิม จะเป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงการในแผนฯ

๒. หากจัดกลุ่มครั้งที่ ๑ และได้โครงการแล้ว แต่อาจไม่มีกลยุทธ์ใดในแผนฯ ที่สามารถบรรจุได้ ต้องจัดกลุ่มครั้งที่ ๒ เพื่อปรับ หรือกำหนดกลยุทธ์ใหม่

๓. หากจัดกลุ่มครั้งที่ ๒ และได้กลยุทธ์แล้ว แต่อาจไม่มียุทธศาสตร์ใดในแผนฯ ที่สามารถบรรจุกลยุทธ์นี้ได้ ต้องจัดกลุ่มครั้งที่ ๓ เพื่อปรับหรือกำหนดยุทธศาสตร์ใหม่

๔. หากจัดกลุ่มครั้งที่ ๓ และได้ยุทธศาสตร์แล้ว แต่อาจไม่มีพันธกิจใดในแผนฯ ที่สามารถบรรจุยุทธศาสตร์ใหม่นี้ได้ ต้องจัดกลุ่มครั้งที่ ๔ เพื่อปรับหรือกำหนดพันธกิจใหม่

๕. เมื่อจัดกลุ่มครั้งที่ ๔ และได้พันธกิจแล้ว แต่อาจไม่มีประเด็นใดในวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับพันธกิจใหม่นี้ ต้องจัดกลุ่มครั้งที่ ๕ เพื่อปรับหรือกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่

๑. วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง สภาพการณ์ที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต (ต้องการเป็นอะไร)

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ อย่างน้อย ๔ ครั้ง จนได้ประเด็นการพัฒนา ๓-๔ ประเด็นการพัฒนา (**ครั้งสุดท้าย**) ก็นำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งสุดท้าย มากำหนดเป็น **ร่างวิสัยทัศน์**

วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง สภาพการณ์ที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต (ต้องการเป็นอะไร) วิสัยทัศน์ที่ดี มีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นข้อความที่เข้าใจง่าย แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายและทิศทาง
๒. มีความเป็นไปได้ในการบรรลุถึง ภายในระยะเวลาที่กำหนด
๓. สร้างแรงบันดาลใจ (ท้าทาย เร้าใจ)
๔. สอดคล้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม
๕. วัดผลได้
๖. เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง

**** องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป้าหมายและ
วัตถุประสงค์ขององค์กร คือ การแก้ไขปัญหาและตอบสนอง
ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น **ดังนั้น** วิสัยทัศน์ของ
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็จะนำไปสู่
การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนใน
ท้องถิ่นเป็นหลัก ต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทิศทางการพัฒนาประเทศด้วย**

๒. พันธกิจ

พันธกิจ หมายถึง ขอบเขตของบทบาทหน้าที่หลัก
ที่จำเป็นต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ (ต้องทำอะไร จึงจะบรรลุวิสัยทัศน์)

เป็นการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์
ครั้งที่ถัดจากครั้งสุดท้าย มาเขียนเป็น **พันธกิจ** โดยพันธกิจ
จะต้องเป็นกริยา/ ขึ้นต้นด้วยคำกริยา (ต้องทำอะไร) เช่น
ส่งเสริม/ จัดหา/ พัฒนา/ สนับสนุน ฯลฯ

๓. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีทางหรือข้อกำหนดที่องค์กรควรปฏิบัติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ภายใต้ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อม ภายนอก และขีดความสามารถขององค์กร

(ทำอย่างไรถึงจะบรรลุวิสัยทัศน์)

เป็นการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ครั้งที่ถัดจาก พันธกิจมาเขียนเป็น **ยุทธศาสตร์ (ทำอย่างไร)**

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการของแต่ละยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่
การบรรลุวิสัยทัศน์

(ทำโดยวิธีการใด จึงจะบรรลุวิสัยทัศน์)

เป็นการนำเอาประเด็นการพัฒนาที่นำไปเขียนเป็นยุทธศาสตร์
มาพิจารณาว่าในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มีประเด็นการพัฒนา
อะไรบ้างที่อยู่ในกลุ่มนี้ แล้วนำเอาประเด็นการพัฒนาที่อยู่ในกลุ่มนี้
ไปเขียนเป็น **กลยุทธ์** ที่อยู่ภายใต้หรือตอบสนองยุทธศาสตร์นั้น ๆ
(ทำโดยวิธีการใด)

๕. เป้าประสงค์

เป็นการระบุสภาพความสำเร็จของวิสัยทัศน์ โดยพิจารณาภาพความสำเร็จของแต่ละยุทธศาสตร์ ว่าแต่ละยุทธศาสตร์ ทำไปเพื่อต้องการให้เกิดอะไร

****** หากการกำหนดเป้าประสงค์จากยุทธศาสตร์ ยังสะท้อนภาพความสำเร็จของวิสัยทัศน์ได้ไม่ชัดเจน สามารถกำหนดเป้าประสงค์เพื่อให้เห็นภาพของวิสัยทัศน์ได้ชัดเจนมากขึ้น ได้โดยพิจารณาจากภาพความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์ ว่าแต่ละประเด็นกลยุทธ์ ทำไปเพื่อต้องการให้เกิดอะไร

แล้วนำสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นนั้นมากำหนดเป็นเป้าประสงค์ (ของเดิมคือ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา) เช่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณาภครู ภาพความสำเร็จคือ ครูมีคุณภาพ ดังนั้น จึงกำหนดจุดมุ่งหมายยุทธศาสตร์นี้ว่า ครูมีคุณภาพ

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี

๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป็นการนำเอาข้อมูล (ดิบ/ครั้งแรก) ที่อยู่ในประเด็นการพัฒนาของ กลยุทธ์ มากำหนดเป็นตัวชี้วัด เช่น

แนวทางการพัฒนา ๑.๑ จัดหาครูให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน

มีข้อมูล(ดิบ) จำนวน ๒ ข้อมูล คือ (๑) จำนวนครูไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กและ (๒) ผู้บริหารต้องการให้เด็กเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจึงกำหนดตัวชี้วัดขึ้นมา

๒ ตัวชี้วัด คือ จำนวนครูสอน อนุบาล ๑ และ จำนวนครูสอนวิชา ภาษาต่างประเทศ

ในการกำหนดเป้าประสงค์ฯ จะต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานนั้นด้วย ดังนั้น แต่ละเป้าประสงค์ จึงมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละเป้าประสงค์ ซึ่งในแต่ละเป้าประสงค์อาจมีตัวชี้วัดความสำเร็จมากกว่า ๑ ตัวชี้วัดก็ได้

การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators)

การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators) หมายถึง สิ่งที่สะท้อนถึงความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ซึ่ง **สังเกตได้/วัดได้/ นับได้**

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงาน อาจเป็นได้หลายแบบ ดังนี้

๑. **จำนวน** ปกติจะใช้ในกรณีที่กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดมีจำนวนไม่ถึง ๑๐๐ นอกจากนี้ อาจใช้กับความถี่ที่กระทำ หรือระยะเวลาที่กระทำ
๒. **ร้อยละ** ปกติจะใช้ในกรณีที่กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด มีจำนวนมากกว่า ๑๐๐
๓. **อัตราส่วน** เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลประเภทเดียวกันหรืออย่างเดียวกัน เช่น อัตราส่วน นักเรียนหญิงต่อนักเรียนชาย
๔. **สัดส่วน** มีลักษณะเป็นอัตราส่วนประเภทหนึ่ง โดยเป็นอัตราส่วนของข้อมูลส่วนที่ต้องการ ต่อข้อมูลทั้งหมด เช่น สัดส่วนของ นักเรียนชายต่อนักเรียนทั้งหมดในห้องเรียน

๕. ระดับความสำเร็จ จะเป็นระดับขั้นของความสำเร็จในการดำเนินงาน
(Milestone)

สำหรับการกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดนั้น จะต้องคำนึงถึงหลัก SMART
ดังนี้

S – Specific มีความชัดเจน

M – Measurable สามารถวัดได้

A – Agreement อ่านแล้วต้องมีความเข้าใจตรงกัน

R – Realistic สามารถเป็นไปได้ (เป็นจริงได้)

T – Time Frame มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จ

๗. รายละเอียดตัวชี้วัด

การกำหนดรายละเอียดตัวชี้วัด เป็นการอธิบายตัวชี้วัดแต่ละตัวให้มีความละเอียด และชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และสามารถวัดได้ถูกต้องตามความต้องการ

ดังนั้น การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงาน อย่างน้อยควรมีการอธิบายถึงรายละเอียดของตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

๑. ตัวชี้วัด :

๒. ขอบเขตความหมาย : เป็นการอธิบาย บางคำ/ บางข้อความ ในตัวชี้วัด
ซึ่งต้องการอธิบายเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน
โดย ๑ ตัวชี้วัด อาจมีการอธิบาย มากกว่า ๑ คำ/
มากกว่า ๑ ข้อความ

๓. หน่วยวัด : หน่วยวัดของตัวชี้วัดนั้น

๔. ค่าเป้าหมาย (ปี๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) : เป้าหมายที่ต้องการ ตลอดห่วงปีของแผน

๕. วิธีการคำนวณ : วิธีการคำนวณของตัวชี้วัดนั้น

๖. ข้อมูลปัจจุบัน (ข้อมูลพื้นฐาน) : ข้อมูลของตัวชี้วัดนั้น ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๗. แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล : แหล่งที่มาของข้อมูล/ วิธีการเก็บ
รวบรวม หรือให้ได้มาซึ่งข้อมูล

๘. ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน : ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และรายงานข้อมูลนั้น

ตัวอย่าง รายละเอียดตัวชี้วัด

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๓.๑

๑. ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : ร้อยละของผู้เรียนที่มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย
๒. ขอบเขตความหมาย : ผู้เรียน หมายถึง เด็กเล็กซึ่งเข้ารับการพัฒนาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองศรีราชา
๓. หน่วยวัด : ร้อยละ
๔. ค่าเป้าหมาย (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) : ร้อยละ ๙๐
๕. วิธีการคำนวณ :
$$\frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่มีคุณภาพ และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย}}{\text{จำนวนผู้เรียนทั้งหมด}} \times 100$$
๖. ข้อมูลปัจจุบัน (ข้อมูลพื้นฐาน) : ร้อยละ ๗๐
๗. แหล่งข้อมูล/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองศรีราชา / นับจำนวนแล้วคำนวณหาร้อยละ
๘. ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/ รายงาน : ปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถจัดทำ เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาการศึกษาได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/คณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหัวหน้าสถานศึกษาประกาศใช้

เมื่อสถานศึกษาประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาที่จัดทำ เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้สถานศึกษาจัดส่งแผนฯ ดังกล่าวให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการจัดทำ เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ ให้สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ เก็บรวบรวมแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษาไว้สำหรับการตรวจสอบ และการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลต่อไป

อนึ่ง สำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและ/หรือ
สถานศึกษาในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ยังไม่มี
แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)
ให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตามขั้นตอนที่
กำหนด โดยกำหนดช่วงเวลาให้สอดคล้องกับช่วงเวลาของ
แผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๓ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องทำการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ที่สถานศึกษาจะบรรลุวิสัยทัศน์ (หรือเป้าประสงค์) ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ว่าโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามารถทำได้ มากน้อยเพียงใด

โดยทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้ทราบถึง
ศักยภาพหรือขีดความสามารถของโรงเรียน/วิทยาลัย/
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่าจะทำได้หรือไม่ หากพบจุดแข็งหรือ
จุดอ่อนจะต้องดำเนินการอย่างไร และวิเคราะห์โอกาส
อุปสรรค เพื่อให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยภายนอก
ว่าสนับสนุนหรือขัดขวางการบรรลุวิสัยทัศน์ หากพบว่า
มีโอกาหรืออุปสรรคต่อความสำเร็จ จะต้องดำเนินการ
อย่างไร

เมื่อทำ SWOT Analysis เสร็จเรียบร้อยแล้ว โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็จะได้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา และกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้จริง และเมื่อโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดขึ้นแล้ว โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็จะมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

สถานศึกษาทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ได้แก่ การวิเคราะห์จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

สภาพแวดล้อมภายใน
(จุดแข็ง จุดอ่อน)

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อกำหนด
จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ว่าการ
ดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีจุดแข็ง
และจุดอ่อนอะไรบ้างและประเด็นใดมีอิทธิพลมากกว่ากัน

สภาพแวดล้อมภายใน

4 M Model

Man คน หรือทรัพยากรบุคคล

Money เงิน หรืองบประมาณ

Material วัสดุ สื่อ อุปกรณ์

Manegment กระบวนการจัดการ

จุดแข็ง (Strength-S) หมายถึง ททรัพยากรด้านต่างๆ ที่ได้เปรียบ หรือส่วนที่เข้มแข็งภายในองค์กรที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อผลักดันให้องค์กรสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจขององค์กร เช่น ด้านโครงสร้าง ด้านระบบงาน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านกฎหมาย

จุดอ่อน (Weakness-W) หมายถึง ข้อเสียเปรียบ ข้อผิดพลาดในองค์กรที่เป็นข้อด้อยหรือเป็นข้อจำกัดต่างๆ ที่ส่งผลทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจขององค์กร เช่น ด้านโครงสร้าง ด้านระบบงานด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านกฎหมาย

๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส และ อุปสรรค)

- เพื่อให้สถานศึกษามองเห็นสถานการณ์ที่เป็นโอกาส (Opportunities) ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อกิจการใน**ด้านบวก** จะได้นำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสม
- เพื่อให้สถานศึกษามองเห็นถึงปัญหาและอุปสรรคหรือภัยคุกคาม (Threats) อันเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาใน**ด้านลบ** ซึ่งจะต้องหลีกเลี่ยงหรือหาทางจัดการเตรียมรับมือกับ**ปัญหาและอุปสรรค**ที่จะเกิดขึ้นได้

ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา

สภาพแวดล้อมภายนอก

PEST Model

- 1.การเมือง (Politics)
- 2.เศรษฐกิจ (Economy)
- 3.สังคม (Society)/วัฒนธรรม
4. เทคโนโลยี (Technology)

โอกาส (Opportunity-O) หมายถึง สถานการณ์หรือปัจจัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเกื้อกูลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อมภายนอกทั่วไป ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านลูกค้า ด้านสภาพภาพ

อุปสรรค (Threats-T) หมายถึง สถานการณ์หรือปัจจัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีลักษณะเป็นอุปสรรค ขัดขวาง หรือทำให้เกิดผลเสียหาย ผลกระทบในทางลบต่อการบริหารงานขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อมภายนอกทั่วไป ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านลูกค้า ด้านสภาพภาพการแข่งขัน ด้านผู้สนับสนุนปัจจัย ด้านแรงงาน ด้านสถานการณ์นานาชาติ เป็นต้น

การนำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนา
การศึกษาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อใช้เป็น
กรอบในการจัดทำ

- ข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- ข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- การใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้
แผนพัฒนาการศึกษา เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติ
การประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการ
ใช้จ่ายจากเงินรายได้และ/ หรือ รายได้สะสมของสถานศึกษา

๓. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาของปีงบประมาณใดไปจัดทำเป็นโครงการ ใน ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี, ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม, การใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษาของปีงบประมาณนั้น

กล่าวคือ โครงการอยู่ในปีงบประมาณใดของแผนพัฒนาการศึกษาต้องนำไปตั้งเป็นงบประมาณรายจ่าย ของปีงบประมาณนั้นๆ เท่านั้นจะนำไปตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณอื่นๆ ไม่ได้

๔. หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ/ หรือ สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความจำเป็นต้องนำโครงการของปีงบประมาณอื่นมาจัดทำเป็นโครงการในข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี, ข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม, การใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา ให้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นก่อน อนึ่ง **การเพิ่มเติมแผนพัฒนาการศึกษาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน / คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วแต่กรณี และต้องทำประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งจัดส่งแผนพัฒนาการศึกษาที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

การกำกับดูแล

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ กำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและนำแผนพัฒนาการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ

- ข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- ข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- การใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการใช้จ่ายจากเงินรายได้และ/ หรือ รายได้สะสมของสถานศึกษา

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและ
หนังสือ สักการของกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการจัดทำ
แผนพัฒนาการศึกษา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ
ในฐานะ ผู้กำกับดูแล พิจารณาดำเนินการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ตามควรแก่กรณี

แนวทางการประสานแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด...

๑. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด... โดยมี

- ๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประธาน
- ๒) ผู้บริหารท้องถิ่นทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- ๓) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ และผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ ให้ท้องถิ่นจังหวัด เป็นที่ปรึกษา

๒. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดประชุมสัมมนา
คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด...

โดยให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนำ
แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตนเองมา
ร่วมกันประสานและบูรณาการจัดทำเป็นแผนพัฒนาการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด... ตามเค้าโครงที่
กำหนด

๓. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดส่งแผนพัฒนาการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด... ให้
คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการ
ศึกษาธิการจังหวัดได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา
การศึกษาของจังหวัดต่อไป

๕. การจัดทำองค์ประกอบของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

องค์ประกอบของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)
ต้องมีเค้าโครงตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ของหนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒ / ว ๕๒๓๒
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ (รายละเอียดตามภาคผนวก)
แผนพัฒนาการศึกษา แยกเป็น แผนพัฒนาการศึกษาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษา ของ
สถานศึกษา ดังนี้

เค้าโครงแผนพัฒนาการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาการศึกษา

(พ.ศ. -)

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ กล่าวสรุปโดยย่อเกี่ยวกับที่มาของ “วิสัยทัศน์”

๑.๒ วิสัยทัศน์

๑.๓ พันธกิจ

๑.๔ เป้าประสงค์

บทที่ ๒ ผลการจัดการศึกษาในรอบแผนที่ผ่านมา

บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

บทที่ ๔ บัญชีโครงการ/กิจกรรม

บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่ การปฏิบัติ

เค้าโครงแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการศึกษา

(พ.ศ. -)

ของโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ กล่าวสรุปโดยย่อเกี่ยวกับที่มาของ “วิสัยทัศน์”

๑.๒ วิสัยทัศน์

๑.๓ มาตรฐานของสถานศึกษา (เป็นการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ/มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย/มาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด มากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา)

๑.๔ หลักสูตรของสถานศึกษา (จัดทำขึ้นโดยนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน/หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มาจัดทำเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาในสาระสำคัญ)

เค้าโครงแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา (ต่อ)

๑.๕ พันธกิจ (ต้องสนองตอบและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
หลักสูตรของสถานศึกษา)

๑.๖ เป้าประสงค์ (ต้องสนองตอบและสอดคล้องกับมาตรฐาน
การศึกษา/หลักสูตรของสถานศึกษา)

บทที่ ๒ ผลการจัดการศึกษาในรอบแผนที่ผ่านมา

บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ (ต้องสนองตอบและสอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษา/หลักสูตรของสถานศึกษา)

บทที่ ๔ บัญชีโครงการ/กิจกรรม

บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่
การปฏิบัติ

๖. การจัดทำรูปแบบแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)
โดยมีเค้าโครงถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเค้าโครงถูกต้องตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๑๖.๒ / ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒
ดังตัวอย่างแนบท้ายในภาคผนวก

ที่มา : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี

๗. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

พินิจ ชิริสาคร
วิทยากรเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
หลังจากที่ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้แล้ว หรือ
ภายในวันที่ 30 กันยายน
ประกาศใช้โดยหัวหน้าสถานศึกษา
ภายในวันที่ 30 กันยายน ก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณนั้น
(ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท
0893.3/ ว 1316 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2559
ซึ่งยังมีได้ถูกยกเลิก)

สถานศึกษาสังกัด อปท. ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ซึ่งเป็นแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ใช้ปฏิบัติการประจำปีงบประมาณนั้น ๆ (ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึง วันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป)

- **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ** เป็นแผนการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของ
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วน
จังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัด
การศึกษา เช่น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน
ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน

“แผนปฏิบัติการประจำปี” หมายความว่า แผนพัฒนาการศึกษาของ
สถานศึกษาที่ใช้ปฏิบัติการประจำปีงบประมาณนั้น ๆ

- แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ของสถานศึกษา เป็นแผนการใช้จ่ายเงินที่จัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
- ดังนั้น ประเภทรายได้ของสถานศึกษา และประเภทรายจ่ายของสถานศึกษา ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ตามระเบียบฯ **ไม่ได้จำแนกประเภทรายได้ – รายจ่าย เหมือนการทำงานงบประมาณและระบบบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของ
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๖ เงินรายได้ของสถานศึกษา ประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้ง
งบประมาณ ให้สถานศึกษา ดังรายการต่อไปนี้

(ก) เงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจากการ
จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปและตั้งงบประมาณให้สถานศึกษาเป็นค่าอาหาร
กลางวัน เงินรายหัวนักเรียน และเงินพัฒนาการจัดการศึกษา

(ข) เงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณให้
สถานศึกษาเป็นค่าอาหารกลางวัน เงินรายหัวนักเรียน เงินพัฒนาการ
จัดการศึกษา และเงินค่าใช้จ่ายอื่นที่กำหนดไว้ตามระเบียบนี้

(๒) เงินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้ หากเป็นการอุทิศให้แบบมีเงื่อนไขต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๓) เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๔) เงินที่ได้จากการเรียกเก็บเป็นค่าบำรุงการศึกษา หรือค่าเรียนนอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนด

(๕) เงินที่ได้จากการรับจ้าง การแสดง หรือกิจกรรม หรือจากการจำหน่ายสิ่งของ

(๖) เงินที่ได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

(๗) ดอกผลที่เกิดจากเงินรายได้สถานศึกษา

(๘) รายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เป็นรายได้ของสถานศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษามีรายได้ตาม (๕) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแบ่งสัดส่วนของรายได้ดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนที่เกี่ยวข้องได้ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๙ รายจ่ายของสถานศึกษา ประกอบด้วย

(๑) ค่าใช้จ่ายตามรายการหรือวัตถุประสงค์ที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐ

(๒) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยตรงและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปสำหรับสถานศึกษา ซึ่งมีรายการค่าใช้จ่ายเป็นไปตามแนวทางที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

(๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา

(๔) ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษา

(๕) ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เรียนไปร่วมกิจกรรม การแข่งขันกีฬา หรือการแข่งขันทักษะทางการศึกษาภายในและต่างประเทศ

(๖) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือการส่งบุคลากรของสถานศึกษาไปเข้ารับการฝึกอบรม

(๗) ค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่เป็นสื่อหรืออุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

(๘) ค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์สำนักงานของสถานศึกษา

(๙) ค่าจ้างเหมาบริการงานการสอน งานทำความสะอาด งานรักษาความปลอดภัย พาหนะรับส่งนักเรียนตามความจำเป็นที่ต้องจัดให้มี

(๑๐) ค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษา ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา

(๑๑) ค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ไม่เกินสองครั้งต่อภาคเรียน

(๑๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาวัสดุหรือครุภัณฑ์สำนักงาน และอาคารสถานที่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

(๑๓) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซมหรือพัฒนา สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ

(๑๔) ค่าใช้จ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสั่งการกำหนดให้เป็นรายจ่ายของสถานศึกษาได้เฉพาะรายการที่กฎหมาย ระเบียบ หนังสือกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เป็นรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

(๑๕) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องตาม (๑) - (๑๔) หรือ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือของ กระทรวงมหาดไทยกำหนด

รายจ่ายตาม (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตาม
อัตราค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่าย
เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการ
ฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การ
จัดการแข่งขันกีฬาและการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

รายจ่ายตาม (๕) ในกรณีการนำผู้เรียนไปร่วมกิจกรรม การแข่งขันกีฬา หรือการแข่งขันทักษะทางการศึกษาภายในประเทศ ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น ส่วนกรณีการนำผู้เรียนไปร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา หรือการแข่งขันทักษะทางการศึกษาในต่างประเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรายกรณีก่อนดำเนินการและให้อนุมัติเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับภารกิจดังกล่าวโดยตรงเท่านั้น

ข้อ ๑๑ เงินรายได้ที่สถานศึกษาได้รับให้ใช้จ่ายตามกิจการของ
สถานศึกษา ให้จัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรม บรรจุไว้ใน
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา โดยผ่านความ
เห็นชอบของคณะกรรมการ และให้หัวหน้าสถานศึกษาประกาศใช้
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ต้องได้รับความเห็นชอบ
จากคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก แล้วแต่กรณี และประกาศใช้โดยหัวหน้าสถานศึกษา ภายใน
วันที่ ๓๐ กันยายน ก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณ นั้น

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ก่อนที่สถานศึกษาจะ
ดำเนินการจัดหาพัสดุ โดยใช้เงินรายได้หรือเงินรายได้สะสมของ
สถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๒ ของ
สถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
หรือคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แล้วแต่กรณี และ
ประกาศใช้โดยหัวหน้าสถานศึกษา ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
ก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑

สถานศึกษาคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ของสถานศึกษา

โดยคัดเลือกเอาเฉพาะโครงการ/กิจกรรมที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้หรือรายได้สะสมของสถานศึกษา และเป็นโครงการ/ กิจกรรม ซึ่งจะดำเนินการระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป มาจัดทำเป็นร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

ดังนั้น ทุกโครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ จึงต้องเป็นโครงการที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้หรือเงินรายได้สะสมของสถานศึกษาและเป็นโครงการที่มาจากแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการในระหว่างปีงบประมาณนั้นๆ

ขั้นตอนที่ ๒

จัดทำร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓
โดยใช้เค้าโครงของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ตามหนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒
กันยายน ๒๕๖๒

ขั้นตอนที่ ๓

สถานศึกษาเสนอร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณให้
คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ ๔

หัวหน้าสถานศึกษาประกาศใช้แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
ของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา/
คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขั้นตอนที่ ๕

สถานศึกษาจัดส่งแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา
ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหาร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประกาศใช้แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ)

๘. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๓

กรณีใช้จ่ายเงินรายได้สะสมของสถานศึกษา

พิระนุช ศิริสาคร

วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของ
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่สถานศึกษามีรายได้ไม่เพียงพอและมีความ
จำเป็นต้องใช้จ่ายเงิน ผู้บริหารท้องถิ่นอาจอนุมัติให้ใช้จ่ายจากเงิน
รายได้สะสมได้ตามความจำเป็น โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการการใช้จ่ายจากเงินรายได้สะสมตามวรรคหนึ่งให้
กระทำได้เฉพาะกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ซึ่ง
เกี่ยวกับการบริการผู้เรียน หรือกิจการที่เพิ่มพูนรายได้ของ
สถานศึกษา หรือกิจการที่จัดทำเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
ของผู้เรียน ต้องเกิดประโยชน์กับผู้เรียนโดยตรง และต้องเป็นไป
ตามแผนพัฒนาของสถานศึกษา ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากเงินรายได้
สะสมของสถานศึกษา ให้จัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมบรรจุไว้ใน
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

ดังนั้น การใช้จ่ายเงินรายได้สะสมของสถานศึกษา จะทำได้
ก็ต่อเมื่อสถานศึกษามีรายได้ไม่เพียงพอและมีความจำเป็นต้อง
ใช้จ่ายเงิน

ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากเงินรายได้สะสมของสถานศึกษา
ให้จัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการ
จ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

พ.ศ.๒๕๖๓

กรณีใช้จ่ายเงินรายได้สะสมของสถานศึกษา

ด้วยเหตุรายได้สถานศึกษาไม่เพียงพอ

(ประมาณการรายรับ **น้อยกว่า** ประมาณการ

รายจ่าย จึงต้องมีการจ่ายขาดเงินรายได้

สะสม เพื่อให้รายรับและรายจ่ายสมดุลกัน)

ดังแนบท้ายในภาคผนวก

๙. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓

พิระนุช ศิริสาคร
วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา เป็นแผนพัฒนาการศึกษา
ของสถานศึกษาที่ใช้ปฏิบัติการประจำปีการศึกษานั้นๆ (ระยะเวลา
ตั้งแต่ ๑๖ พฤษภาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ของปี
ถัดไป) แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา จึงแผนการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาที่ทำให้ทราบว่า ในปีการศึกษานั้นๆ สถานศึกษาได้
ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างไรบ้าง

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สถานศึกษาคัดเลือกโครงการ/ กิจกรรม จากแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยคัดเลือกเอาโครงการ/ กิจกรรม ทุกโครงการ/กิจกรรม ทั้งโครงการ/ กิจกรรม ที่ไม่ใช้จ่ายเงิน โครงการ/ กิจกรรมที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้ หรือรายได้สะสมของสถานศึกษา และโครงการ/ กิจกรรม ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นดำเนินการให้ ซึ่งดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ของปีถัดไป มาจัดทำเป็นร่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ดังนั้น แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา จึงเป็นแผนที่ประกอบด้วยทุกโครงการ/ กิจกรรม ที่อยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปีของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการระหว่างปีการศึกษานั้นๆ

ขั้นตอนที่ ๒ สถานศึกษา จัดทำร่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ตามเค้าโครงปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ของหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๓.๓ / ว ๑๓๑๖ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในส่วนขององค์ประกอบต่างๆ ต้องให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

ขั้นตอนที่ ๓ เสนอร่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน / คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็กแล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ ๔ หัวหน้าสถานศึกษา อนุมัติ และประกาศใช้แผนปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ของสถานศึกษา ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

ขั้นตอนที่ ๕ สถานศึกษาจัดส่งแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓
ของสถานศึกษา ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน/ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และอนุมัติ, ประกาศใช้
โดยหัวหน้าสถานศึกษาแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนัก/ กอง/
ส่วนการศึกษา)

ขอบคุณค่ะ

พีระนุช ศิริสาคร

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ

- วิทยาการเครือข่ายการจัดทำแผนและงบประมาณ
ทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯ

- คณะกรรมการ ติดตาม ประเมินผล การจัดการ
ศึกษา ฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย

- กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการ
ประสานงานวิชาการการจัดการศึกษาท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี

- คณะกรรมการประสานงานวิชาการการจัดการศึกษา
ท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่น ที่ 9

- อาจารย์วิทยากรบรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
และมหาวิทยาลัยบูรพา

- ผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

